

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Glendale Community College of Maricopa Community College System, Arizona (США)
IAE School of Management Universite de Bourgogne (Франція)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
The University of Occupational Safety Management in Katowice (Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
University of Economics in Bratislava (Словаччина)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
Information Systems Management Institute (Латвія)
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова (Казахстан)

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції
**«Стратегічний менеджмент агропродовольчої
сфери в умовах глобалізації економіки: безпека,
інновації, лідерство»**

27 вересня 2024 року

Полтава 2024

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування
України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Glendale Community College of Maricopa Community College System,
Arizona (США)
IAE School of Management Universite de Bourgogne (Франція)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
The University of Occupational Safety Management in Katowice
(Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
University of Economics in Bratislava (Словаччина)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
Information Systems Management Institute (Латвія)
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова
(Казахстан)**

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародної науково-практичної конференції
«Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в
умовах глобалізації економіки: безпека, інновації,
лідерство»**

27 вересня 2024 року

Полтава 2024

Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 27 вересня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. Том 1. 353 с.

У матеріалах конференції розглядаються безпекові та інноваційні особливості стратегічного менеджменту агропродовольчої сфери в умовах актуалізації лідерства в глобальній економіці; практичні рекомендації щодо адаптації, протидії ризикам та підвищення ефективності розвитку суб'єктів господарювання.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

О.А. Галич, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

V. Riashchenko – dr.oec., prof., expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Д.В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Н.В. Баган, PhD з економіки, старший викладач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

9. Гнатенко І. А. Фундаментальні умови державного регулювання та підтримки інноваційного підприємництва. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. № 4 (1). С. 37-43.

10. Разводовська В. О., Заяц О. В., Парохненко О. С., Гнатенко І. А. Інноваційність в підприємницькій діяльності в системі ефективного управління операційною діяльністю, конкурентоспроможністю та маркетингом. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Т. 6, № 1. С. 290-297.

11. Михайлов А. М., Ільїн В. Ю., Коцупатрий М. М., Фурсіна О. В., Гнатенко І. А. Управління інноваційною економікою в контексті тренду сталого розвитку в рамках моделі інституціонально-матричної кластеризації в умовах адаптивного кадрового менеджменту, діджиталізації агропродовольчої сфери та адаптації до умов пандемії COVID-19. *Економічні горизонти*. 2021. № 2 (17). С. 29–40.

12. Гнатенко І. А. Феномен інноваційного підприємництва в національній економіці. Науковий вісник Ужгородського національного університету. *Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. № 23 (1). С. 61-64.

В. Багнета, аспірант зі спеціальності 051 Економіка,
Вінницький національний аграрний університет,
м. Вінниця, Україна

РОЛЬ РЕКРЕАЦІЙНОГО ТУРИЗМУ В РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Рекреаційний туризм є важливою складовою розвитку територіальних громад, яка сприяє як соціально-економічному розвитку, так і збереженню природного та культурного потенціалу. Територіальні громади, особливо в сільській місцевості, володіють унікальними ресурсами, які можуть привабити туристів, зокрема природними парками, історичними пам'ятками та етнографічними об'єктами. У цьому контексті рекреаційний туризм стає каталізатором зростання і стимулює інтеграцію громади в національні та міжнародні туристичні мережі [1].

1. *Економічний вплив рекреаційного туризму на громади.*

Однією з найбільш вагомих переваг розвитку рекреаційного

туризму є його економічний вплив. Перш за все, туризм створює нові робочі місця в сферах, які обслуговують туристів: готельний бізнес, ресторанне обслуговування, екскурсійні послуги та ремесла. Місцеві підприємці можуть розвивати власні бізнеси, спрямовані на надання туристичних послуг, що сприяє зростанню малого бізнесу та підприємництва в громаді. крім того, туризм стимулює розвиток суміжних галузей економіки, зокрема транспорту, сільського господарства та торгівлі, оскільки туристи не тільки використовують місцеві ресурси, але й споживають товари, вироблені на місці. Усі ці фактори призводять до збільшення доходів громади та сприяють створенню умов для покращення місцевої інфраструктури.

2. *Соціальний вплив та культурне збагачення.* Соціальний аспект рекреаційного туризму полягає в його здатності посилювати зв'язки між місцевими жителями та зовнішніми відвідувачами. Туристичний обмін допомагає розвивати унікальну ідентичність громади, сприяючи збереженню культурної спадщини, місцевих традицій та звичаїв. Відвідування туристів стимулює інтерес до відновлення та збереження місцевих культурних пам'яток і традицій, які можуть бути забуті або занедбані, важливу роль грає також посилення соціальної згуртованості в межах самої громади. Туризм спонукає до об'єднання зусиль місцевих мешканців задля розвитку спільних ініціатив, зокрема створення туристичних маршрутів, відновлення історичних об'єктів та організації святкових заходів для туристів, це підвищує активність громадян та їхню участь у суспільному житті громади [2. с. 88].

3. *Екологічний аспект рекреаційного туризму.* Рекреаційний туризм безпосередньо залежить від екологічного стану територій, на яких він розвивається. Природні ландшафти, заповідники, національні парки та водоймища приваблюють туристів, але їхній стан може погіршитися через неконтрольоване використання ресурсів, тому важливо розвивати екологічний туризм, що спрямований на збереження та сталий розвиток природних територій. Важливими інструментами екологічного управління в туризмі є впровадження зелених практик, таких як сортування відходів, мінімізація впливу на довкілля через раціональне використання ресурсів та зменшення шкідливого

впливу на екосистеми. Громади можуть також отримувати вигоди від запровадження природоохоронних ініціатив, оскільки це створює додаткову вартість для туристичних послуг.

4. *Інфраструктурний розвиток територіальних громад завдяки туризму.* Розвиток інфраструктури є ключовим елементом для успішного розвитку рекреаційного туризму. Для залучення туристів громади повинні інвестувати у покращення транспортних шляхів, розвиток мережі закладів громадського харчування, місць відпочинку та проживання, а також створення туристичних інформаційних центрів. Поліпшення інфраструктури не тільки сприяє туристичному розвитку, але й значно покращує якість життя місцевого населення. В результаті зростає доступ до соціальних, медичних та освітніх послуг, що також стимулює міграцію робочої сили та залучення молоді до громад.

5. *Виклики у розвитку рекреаційного туризму.* Незважаючи на значні переваги, рекреаційний туризм також стикається з численними проблемами. Однією з головних є нестача належної інфраструктури в багатьох регіонах, зокрема транспортної та комунікаційної. Також існує проблема недостатнього фінансування та підтримки з боку держави, крім того, громадам часто бракує маркетингових ресурсів для ефективної промоції своїх туристичних продуктів, ще однією важливою проблемою є забезпечення сталого розвитку туризму, оскільки зростання туристичних потоків може призводити до виснаження природних ресурсів та деградації екосистем. Важливо створювати стратегії розвитку, які будуть враховувати не лише економічні, а й екологічні інтереси.

6. *Перспективи розвитку рекреаційного туризму в громадах.* Для успішного розвитку рекреаційного туризму громади мають застосовувати інноваційні підходи до управління. Створення публічно-приватних партнерств, залучення інвестицій в інфраструктуру та впровадження нових інформаційних технологій дозволить підвищити ефективність туристичних послуг. Важливою перспективою є також розвиток туристичних кластерів, де громади можуть спільно просувати свої туристичні пропозиції на регіональному або національному рівні. Співпраця

між громадами дозволить створити більш комплексні туристичні маршрути та покращити якість послуг для відвідувачів.

Таким чином, рекреаційний туризм є потужним інструментом для розвитку територіальних громад, оскільки він приносить як економічні, так і соціальні вигоди. Завдяки туризму громади можуть зберегти свою культурну та природну спадщину, одночасно створюючи нові економічні можливості для населення. Однак для того, щоб повністю реалізувати цей потенціал, необхідно вирішувати існуючі проблеми, такі як розвиток інфраструктури, забезпечення сталого використання природних ресурсів та ефективне управління туристичними потоками.

Список використаних джерел:

1. Колесник Т. В., Багнета В. А. Особливості розвитку рекреаційного туризму в територіальних громадах регіону. *Економіка та суспільство*, 2024. № 60.

2. Варенья Н. М., Сасин Г. В., Багнета В. А. Роль об'єднаних територіальних громад у місцевому самоврядуванні. *Наукові перспективи*, № 7(49). 2024. С. 87-98.

Є. Білокіз, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії,
*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Адаптаційні можливості управління інноваційно-інвестиційним потенціалом підприємства можна розглядати як здатність підприємства швидко та ефективно реагувати на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі. Це включає можливість коригувати стратегії управління інноваційною діяльністю та інвестиціями для досягнення конкурентоспроможності та стійкого розвитку. Основними факторами, що впливають на ці можливості, є гнучкість управлінських рішень, здатність до впровадження нових